

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

The Relationship between the Participative Leadership and Educational Quality Assurance in Small School under the Department or Saraburi Primary Educational Service Area Office 1

ลัดดาวัลย์ สมตน¹

Email: laddawan_s@mail.rmutt.ac.th

รุ่งอรุณ รังรองรัตน์²

Email: roongaroonr@rmutt.ac.th

¹ นักศึกษาปริญญาโท, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปร.ด., คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 2) ระดับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และ 2) การประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน 3) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก และอยู่ในระดับสูง ($r=0.80$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม งานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The aims of this research were to study 1) Participatory Leadership Level of Small School Administrators 2) To study the level of quality assurance in the education of small size schools under the Department of Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 and 3) to study participatory leadership relationship with educational quality assurance of small schools under the Department of Saraburi Primary Educational Service Area Office 1

The samples used in this study were 175 small school teachers. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation. And Pearson's Product Moment Correlation.

The research found that 1) Participatory Leadership And 2) quality assurance in education. At the high level, both overall and individual. 4) Participatory leadership is related to quality assurance of the small size school. The results of the study were as follows. And high ($r = 0.80$)

Keywords: Participative Leadership, Educational Quality Assurance, Small School

บทนำ

การบริหารจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 กำหนดโครงสร้างการบริหารการศึกษาโดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบายระบบการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเป็นสำคัญการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิรูประบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการยกระดับสถานภาพวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการยกระดับวิชาชีพครู ปฏิรูประบบทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ปฏิรูประบบประกันคุณภาพของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นการรับรองและประเมินผลมาตรฐานจากองค์กรภายนอก ในการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพสถานศึกษานั้นเป็นระบบที่บุคลากรไม่ประสงค์จะทำเพราะเป็นการเพิ่มภาระงานให้ แต่โดยกฎระเบียบทางราชการเป็นตัวบังคับให้ต้องทำตามบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้ ภาวะผู้นำผลักดันให้เกิดการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงาน กล่าวคือนอกจากผู้นำจะเป็นบุคคลสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานแล้ว งานจะดำเนินไปด้วยดีบรรลุวัตถุประสงค์แล้วยังขึ้นอยู่กับศิลปะในการบริหารงานของผู้นำในการบริหารงาน นอกจากนี้ผู้นำมีอิทธิพลเหนือความคิดของสมาชิกเกี่ยวกับเป้าหมายของงาน เป้าหมายส่วนบุคคล และทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายนั้นพร้อมกันนั้นผู้นำจะมีประสิทธิผลเมื่อได้รับการยอมรับ ความพึงพอใจ แรงจูงใจจากสมาชิกในหน่วยงานนั้น ซึ่งแนวคิดนี้มาจากพื้นฐานของทฤษฎีความคาดหวังพฤติกรรม ผู้นำตามทฤษฎีของโคเฮนและอ็พฮอน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเป็นผู้ที่ใช้พฤติกรรมในการให้คำปรึกษาร่วมกับสมาชิกและนำเอาแนวคิดของกลุ่มมาพิจารณาก่อนการตัดสินใจความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จ ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คืองานประกันคุณภาพการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ระบุเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดที่ 6 หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการตรวจสอบจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี

การบริหารสถานศึกษาไม่ว่าขนาดใดเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารการศึกษาที่ต้องกำหนดแบบแผนขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่ผู้บริหารที่รู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปีพ.ศ. 2558-2561 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) กำหนดยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนต้องพิจารณาวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพทั้งในด้านพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการพัฒนาระบบการเรียนการสอน

และการประกันคุณภาพการศึกษามีแนวทางพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยปรับหลักสูตรที่เอื้อต่อการสอนจัดอัตราบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กให้เพียงพอตามเกณฑ์ในด้านการปรับเปลี่ยนการสอนโดยเน้นบทบาทหรือความเป็นครูมืออาชีพ

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษา

1. ระดับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

ศึกษาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดทฤษฎีของโคเฮน และอัทซอพ (1980) แบ่งเป็น 4 แบบ ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหา และความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าจะจัดโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และตัดสินใจว่าจะจัดโครงการหรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังรวมไปถึงการตัดสินใจระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการตัดสินใจนี้เป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลาย 2. การมีส่วนร่วมการปฏิบัติการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ 3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แก้ไขปัญหา ตัดสินใจ เพื่อผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ด้านสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล แบ่งเป็น 2 แบบ คือ การมีส่วนร่วมทางตรง และการมีส่วนร่วมทางอ้อม และงานประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 แบ่งได้ 6 ข้อ ดังนี้ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา และ 6. การพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 303 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จากการเทียบตารางของเครซี และมอร์แกน

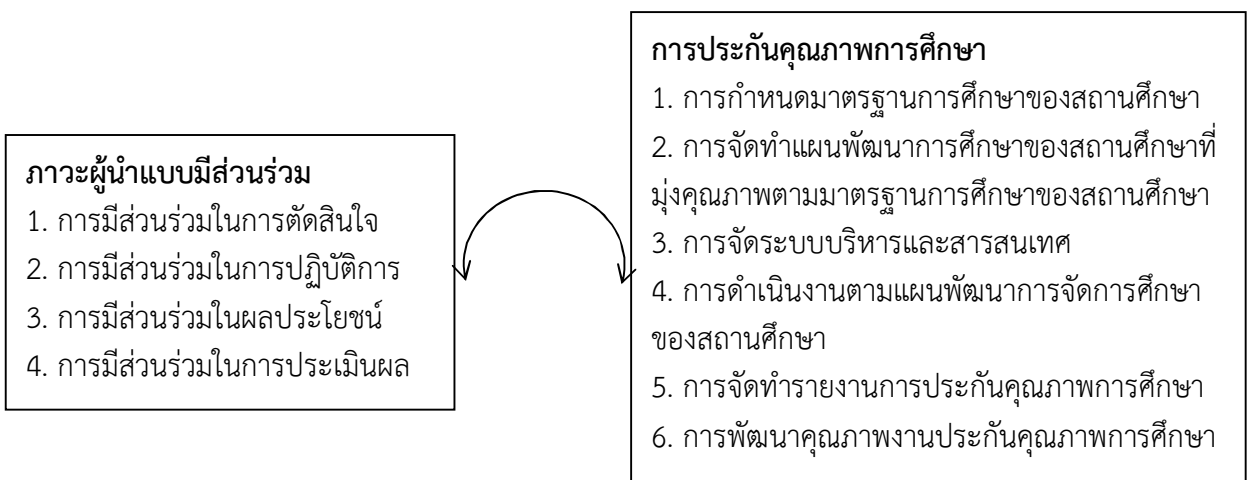
2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดทฤษฎีของโคลเฮน และอัฟฮอน แบ่งภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Participative Leadership) เป็น 4 แบบ ดังนี้

- 2.1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2.1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
- 2.1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 2.1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

- 2.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2.2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2.2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
 - 2.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2.2.5 การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2.6 การพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพการศึกษา
- เขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

3. ขอบเขตเวลา

ทำการวิจัยในระยะเวลา 12 เดือน คือ ระหว่างวันที่ 27 กันยายน พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2561

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงปริมาณเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สอบถามความคิดเห็นของครูโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา และงานประกันคุณภาพการศึกษา

2. ขั้นตอนการวิจัย

ศึกษาเอกสาร แนวคิดหลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ท จำนวน 35 ข้อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาประมวลกำหนดขอบเขตเนื้อหา เพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา และกรอบแนวคิดของการวิจัยนำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สร้างเสร็จสมบูรณ์เสนอต่อที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้ถูกต้องสมบูรณ์นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงซึ่งได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และสอดซองจดหมายติดแสตมป์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับ โดยกำหนดวันเวลา ที่จะส่งแบบสอบถามคืนและหากพบว่าโรงเรียนใดยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนดผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอีกครั้งจนได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวนที่ต้องการ เก็บแบบสอบถามคืนได้ ร้อยละ 100

3.3 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยค่าความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบภาวะผู้นำด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

ผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 175		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.11	0.68	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	4.11	0.69	มาก
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.09	0.62	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.03	0.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.09	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.68) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.76)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1

ข้อ	งานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก	n = 175		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.10	0.70	มาก
2.	การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.20	0.64	มาก
3.	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.19	0.64	มาก
4.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.17	0.62	มาก
5.	การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา	4.22	0.58	มาก
6.	การพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.12	0.60	มาก
	รวม	4.16	0.57	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.58) รองลงมาคือการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.70)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X
Y ₁	.653**	.765**	.622**	.759**	.778**
Y ₂	.732**	.686**	.680**	.652**	.760**
Y ₃	.701**	.638**	.673**	.597**	.723**
Y ₄	.660**	.753**	.638**	.661**	.756**
Y ₅	.444**	.583**	.463**	.458**	.545**
Y ₆	.664**	.657**	.563**	.566**	.680**
Y	.724**	.757**	.684**	.694**	.795**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=0.795$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (X_2) มีความสัมพันธ์มากที่สุด($r=0.757$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1) ($r=0.724$) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X_3) มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ($r=0.684$)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 78.28 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี 128 คน คิดเป็นร้อยละ 73.14 และประสบการณ์ในการทำงาน 0-5 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85

2. ระดับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอยู่ในระดับสูง ($r=0.80$)พบว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมและผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีน้อมาอภิปราย ดังนี้

1. ผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนบุคลากรที่น้อย รวมทั้งประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในงานแต่ละด้านของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เกี่ยวกับภาระงานต่างๆที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกๆคนในองค์กร ในการบริหารงาน

ตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไอรินท์ ดอนแฮม (2556) ได้วิจัยพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาเพ็ชรนอก (2555) ได้วิจัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพการศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่มีการปรับปรุง และพัฒนาต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นภารกิจที่สำคัญที่โรงเรียนทุกโรงเรียน ต้องดำเนินการให้ตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสารบัญญัติที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและที่สำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตามที่กำหนดในหมวด 6 ตั้งแต่มาตรา 47 – 51 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาสรุปไว้ว่า มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น และ มาตรา 51 กล่าวว่า ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดหากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543) ซึ่งการประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในทุกปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเผยแพร่ให้สาธารณชนได้ทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ วาญวรรธนะ (2553) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับโสวัณน์ วลัยศรี (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับเนตรรุ่ง อยู่เจริญ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

3. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติงานของโรงเรียนตัดสินใจโดยใช้ความคิดเห็นของกลุ่มครูให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนผู้บริหารลงมือปฏิบัติงาน และกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกับครู ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมลใจโปร่ง (2550) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับวาสนา บุระพา (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และให้ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และการกำหนดเอกลักษณ์ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะแบบภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัญญา เพ็ชรนอก. (2552). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เนตรรุ้ง อยู่เจริญ. (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร :ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุวิมล ใจโปร่ง. (2550). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก:ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (2559). ทิศทางการพัฒนาการศึกษา. สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
- โสวัฒน์ วลัยศรี. (2552). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วาสนา บุระพา. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ไอรินทร์ ดอนแหยม .2556.พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3: วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

Cohen & Uphoff. (1980). **Effective Behavior in Oranizations**. NewYork: RichardD.Irwin.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). **Determining sample size for research activities**.
Educational and Psychological Measurement.